

SLOVENEK

Političen list za slovenski národ.

Pe pošti prejemnik velja: Za celo leto predplačan 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za en mesec 1 gld. 40 kr.
V administraciji prejemnik velja: Za celo leto 12 gld., za pol leta 6 gld., za četrt leta 3 gld., za en mesec 1 gld. V Ljubljani na dom pošiljan velja 1 gld. 20 kr. več na leto. Posamezne številke veljajo 7 kr.
Marsičine prejema upravništvo (administracija) in ekspedicija, Semeniške ulice št. 2, II., 30

Naznanila (inzerati) se sprejemajo in velja tristoletna petič-vrsta: 8 kr., če se tiska enkrat; 12 kr. če se tiska dvakrat; 15 kr., če se tiska trikrat. Pri večkratnem tiskanju se cena primerno zmanjša.

Rokopisi se ne vračajo, nefrankovana pisma se ne sprejemajo.

Vredništvo je v Semeniških ulicah h. št. 2, I., 17.

Izhaja vsak dan, izvenem nedelje in praznike, ob 1/2 8. uri popoldne.

Štev. 204.

V Ljubljani, v petek 5. septembra 1890.

Letnik XVIII.

Pogled v Španijo.

Ni dolgo temu, ko je prevzel ministerstvo stari Cánovas del Castillo, mož, katerega hvalijo mnogi katoliški listi kot odločnega konservativca in imenujejo srečo Španije. Nam pa se dozdeva, da Cánovas ni nič boljši od svojega prednika Sagaste, ker ime ne naredi človeka, če nima pravega značaja. Oglejmo si program nove konservativne vlade. S kratkimi besedami se dá ta program povedati: „Natančna izvršitev vseh reform, katere je vpeljalo liberalno-demokratsko ministerstvo Sagastovo, v prvi vrsti občne volilne pravice in porotnih obravnav.“

Naj kdo sodi o občni volilni pravici in porotnih sodbah, kakor mu drago, a pomenljivo je, da so v zbornici najodločneje pobijali te reforme ravno ti možje, kateri sedaj kot ministri obljubujejo, da jih bodo vestno izvrševali.

Nekaj dni po tem, ko je nastopilo novo Cánosovo ministerstvo, pisal je prvi španski katoliški list: „Kar sedanjost vlado loči od prejšnje, je to, da bo obstala na poti reform. Ne gre ni naprej, ni nazaj. Liberalni vlak je prišel na konservativno postajo, sprevodnik zakliče: Postaja . . . in restavracija! In v resnici, vlak se je vstavil in prijatelji stopijo v restavracijo.“ To je vsa politična prememba, ki se je zvršila z novim ministerstvom med groznim krikom liberalcev. Sedaj pa liberalci sami priznajo, da gre vse staro izvoženo pot ter kriče: „Ako ni načelna prememba, čemu menjavati osebe?“ Kjer so nasprotne si stranke jednako močne, je vedno ta igra, da se menjavajo ministerstva. V Španiji pa je že prišlo v navado, da se z ministerstvom menjavajo tudi osebe pri državnih jaslih, ker vsak mogotec ima svoje „prijatelje“.

Kakor na Francoskem, tako imajo tudi na Španskem ministri svoje prijatelje v višjih službah. Tako n. pr. je novo ministerstvo v osemindeset-

tih provincijah imenovalo trinštirideset novih namestnikov.

Kakor so delale prejšnje vlade, tako bode tudi sedanjost; vse so vladale nekako konservativno, ker so se izogibale prepiru s cerkvijo, vendar pa jo povsod ovirale; in tako bode vladal Cánovas del Castillo s svojimi tovariši. „Samo prememba oseb, drugzega nič: Dvajset minut postanka, in post za premagane. Tudi prav! To nas ne ogreje, ne mori. Naše stališče proti tej vladi ostane isto, kakor proti Sagastovi.“ Tako piše katoliško glasilo.

Katoliška stranka pa tudi nima vzroka, da bi kaj posebnega pričakovala od nove vlade, saj že pozná ministerskega predsednika in njegovo vladarsko umetnost. Cánovas del Castillo je že tretjič ministerski predsednik in doslej se je še vedno kot minister in član zbornice kazal liberalnega katolika. On je isti mož, ki ima na vesti § 11. ustave iz leta 1876, s katerim so dovoljena v državi vsa nekatališka veroizpovedanja. Za njim je prišel prostožidar Sagasta, ki je oni paragraf v dejanju še razširil. In sedaj, ko je zopet Cánovas stopil na krmilo, obljubil je svečano, da bode izvrševal vse reforme. Cánovas del Castillo je tudi dne 21. julija 1876 vzel trem provincijam njih stare pravice ter se grozno maščeval. Ali so morda njegovi tovariši v ministerstvu boljši od njega? Pravosodni minister Fernández Villaverde in notranji minister Francisco Silvela sta bila že prej z njim v ministerstvu. Državni minister vojvoda Tetuan je bil do zadnjega v liberalnem taboru. Naselbinski minister Fabié je Hegelijanec. Naselbinsko ministerstvo pa je v Španiji največje važnosti. Naselbine na Filipinskih otokih in na Kubi so za Španijo pogoj obstanka. Zato od novega naselbinskega ministra mnogo pričakujejo, da bode popravil, kar je zagrešil njegov sprednik, prostožidar Becera.

Novo ministerstvo s svojimi načeli pa sploh ne bode rešilo težavne naloge v blagor države. Težave

mu delajo močne nasprotne stranke, delavski nemiri, rastoča revščina in zdvijanost prebivalstva. Ministerstvo se imenuje konservativno, toda naloga njegova ni, da bi ohranilo, kar je ohranilo, temveč, da bi popravilo in odpravilo, kar je prejšnje ministerstvo storilo na polju šolstva in v upravi; sicer je Španija zgubljena. Upanje je, da bode vlada spoznala prava pota in se zvezala s konservativci v pravem pomenu besede proti brezverstvu, ki se je od zunaj priteplo v deželo.

Rim in Italija.

I.

Glasovi, ki nam dohajajo iz Rima, glasé se vedno resneje in napovedujejo, da se razmere med italijansko vlado in rimsko stolico vedno bolj ostrijo in da se mora pereče rimsko vprašanje rešiti kar prej mogoče, sicer se je bati najhujšega, da papež zapusti Rim. Zakon o dobroteljih napravah in vstanovah, s katerim se polasti italijanska vlada ogromnih svot, ki jih je v teku časov nabrala deloma krščanska ljubezen, potrjen je od kralja in Crispi gotovo poskrbi, da se bo kar najstrožje izvrševal. Brez vspeha so bili ugovori Leona XIII., skupno pismo vseh italijanskih škofov, zaman se je ustavljal rimski senat. Crispi našel je pot in obliko primerno, da je dosegel svoj namen — prostožidarska loža se bo obogatila z denarji, namenjenimi ubogemu ljudstvu in Crispi bo ob njeni milosti še nekaj časa vodil usodo italijanske politike.

Toda ne samo to. Dotikati se je jela vlada celó Vatikana. Znano je namreč, kakov krik so zagnali liberalni časniki, ko se je Leon XIII. ob neki priliki peljal v umetniško delavnico po svetu, ki pripada Vatikanu. Kričali so, da je zapustil vatikanski svet in stopil na italijanska tla, da mu je italijanska straža skazala svojo častno službo, in pozdrav itd., vse za to, da bi zunanjemu svetu pesek metali v

LISTEK.

O srednjeveških božjih sodbah.

(Sestavil Josip Benkovič.)

(Konec.)

VI. Vodena božja sodba ali skušnja v vodi. Bila je dvojna: v mrzli ali vroči vodi. Mrzla vodena skušnja je bila že pri starih Grkih in Rimljanih v navadi; pozneje tudi pri Germanih. Celti so metali otroke, o katerih zakonskem rojstvu so dvomili, v reko Reno. Ako so se potopili, bili so nezakonski. V srednjem veku sta bili dve vrsti skušnje v mrzli vodi. Časih je moral obdolženec vtakniti roko v ledeno vodo; ako je roka postala mrzla, bil je nedolžen, ako pa se je ogrela, bil je kriv. Slovesnejša skušnja je bila ta-le: Obdolženca so slekli in mu roke in noge križem zvezali. Potem so ga vtopili v kak ribnik ali v kak velik sod. Ako je človek ostal na površji, bilo je to znak krivde, ker so ménili, da ga hudobec kvišku drži, ako pa se je vtopil, bil je nedolžen. Nekateri pa so to ravno narobe tolmačili.

Skušnja v vroči vodi je bila poleg ognjene najbolj v rabi. V cerkvi ali zunaj nje so postavili kotel, napolnjen z blagoslovljeno vodo ali z oljem. Zakurili so toliko, da je tekočina jela vreti. Potem je

vrget duhovnik kamen ali prstan, ki je bil na nit navezan, v kotel. Nit je držal sodnik. Obdolženec je moral z golo roko poseči v vodo in vloviti prstan. Takoj potem so mu roko obvezali in zapečatili. Čez tri dni pa so jo sodnijsko preiskali in določili, je-li kriv ali ne.

Skušnja v kotlu so v srednjem veku ne le svetne oblasti ukazovale, temveč celó cerkveni zbori v nekaterih slučajih za one, ki so bili obdolženi čarovništva. Že Gregor Turski, slavni cerkveni pisatelj iz šestega stoletja, piše o neki taki dogodbi. Neki katoliški dijakon, ki se je sprl z arijanskim mašnikom radi verskih nazorov, ponudil se je, da spriča resnico svoje vere s tem, da hoče Boga samega za sodnika poklicati. Zato je predlagal, da postavijo kotel, z vodo napolnjen, na ogenj in vržejo prstan v vrelo vodo. Kdor bo nepoškodovan vzel iz kotla prstan, njega vera je prava. Arijanec je to skušnjo vsprejel. Ker pa katoliški dijakon ni bil dovolj stanovit v zaupanju, namazal si je roko z nekim mazilo, in Arijanec, to videvši, je opustil ponudbo, češ, dijakon bo čaral. Dočim sta se ta dva prepirala, prišel je drug katoliški dijakon, z imenom Hijacint, ki je slišal, o čem se prepirata ter takoj razgalil roko in jo pomolil v krop. Prstan je bil majhen in lehak, zato ga je vrelo vodo vedno sém in tja metala, in dijakon ga je še-le v jedni uri dobil v roko. Ko je izvlekel prstan, ne da bi si po-

škodoval meso, pravil je, da je v dnu kotla hladna voda in le na površji nekoliko gorka. Arijanec se je takoj osrčil in sunil z roko v kotel, a v hipu jo je izvlekel do kosti skuhan.

VII. Božja sodba s tehtnico. Obdolženca so položili na tehtnico, ki je bila nalašč za to narejena. Kdor ni dosegel postavne teže (navadno 14 do 15 funtov), bil je kriv. To sodbo in ono v mrzli vodi je povzročila prazna vera, da čarovniška zveza s hudobnim duhom odtegne telesu naravno težo, tako da more v zraku letati in po vodi plavati. Zato so rabili skušnjo na tehtnici ali v mrzli vodi vlasti pri onih, ki so bili na sumu čarovništva (Hexenprobe, Hexenbad). Cerkev ni nikdar priznavala te skušnje, ker tako lahko vara; toda zgodovina nas uči, da so jo posvetna oblastva mnogokrat rabila, še celó v 18. stoletju.

VIII. Sodba pri mrtvaškem odru je bila v rabi, da so ž njo poizvedovali ubojnike in morilce. Kdor je bil sumljiv, da je ubijalec, moral se je bližati na odru ležečemu razgaljenemu truplu in, govoreč neke besede, položiti roko na njegove rane. Ako se je jel mrtvec premikati, pénti ali krvaveti, bil je dotičnik kriv, sicer je bil oproščen.

Angleški kralj Henrik II je umrl l. 1189. same žalosti in toge nad svojimi nepokornimi sinovi. Ko je jeden izmed njih, Ribard, „z levjim srcem“,

oči, češ, da se je papež sprijaznil z obstoječimi razmerami, in da vlada stori od svoje strani vse, kar ji je v tem oziru sploh storiti mogoče. Na eni strani torej vlada svoj meč zadira v srce katoliški cerkvi, na drugi strani pa v istem času zatrjuje, da v ugodnejših razmerah ne more živeti cerkev, kakor živi na Italijanskem. To so pač okoliščine, ki tudi manj poučenemu v teh zadevah pojasnijo, da je stališče papežev za dlje časa neznosno; ne bo se čudil, da Leon XIII. vsako priliko porabi, da dvigne svoj glas za zatiranje pravice rimske stolice ter povdarja, da od svojih postavnih zahtev niti za las odstopiti ne more.

Papež seveda tudi drugače ravnati ne more, ako se neče izneveriti svojemu poklicu; o tem se vsakdo prepriča, komur je znan početek in razvoj cerkvene države. — Ni namreč skoro vladarja, čegar pravice bi bile toliko utrjene, kolikor so pravice rimske stolice nad večnim mestom. Ko je bil Rim pozabljen in zapuščen od svojih vladarjev, bizantinskih cesarjev, tedaj so papeži skrbeli in vodili ljudstvo, branili je in rešili pred barbari; in ko so prišli drugi postavni svetni vladarji n. pr. Pipin, Karol Veliki, Oton I., potrdili so s slovesnimi listinami obstoječe razmere ter rimski stolici ugrabljena mesta in posestva zopet zanjo prisvojili.

Toda sovražniki cerkve so se zarotili, da se ta prestol mora porušiti, vzlasti zato, ker stoluje na njem duhovnik-papež; upali so namreč streti s posvetno tudi njegovo duhovniško oblast. Polastili so se sredstev, katera so jim bila v tem času najugodnejša v dosego njih namenov; ideja narodnostnega načela jela se je širiti, vzbujala in navduševala je posamezne narode, da so se spoznavali kot celota ter začeli zahtevati, da naj se tudi združijo v politično celoto, ako so morda do takrat bili ločeni. Ta ideja vzbujala je na Italijanskem boje zoper Avstrijo in je dosegla, da je Avstrija po dveh nesrečnih vojskah izgubila Lombardijo in Beneško, ki so se združili s svojo „materjo zemljo“, ta ideja tudi še sedaj ne dá mirovati italijanskim irredentom, ki očitno zahtevajo, da se rešita tudi Trident in Trst iz tujega jarma, zato trosijo med ljudi podobe, kjer Trident in Trst napadata avstrijskega orla in mu meč zadirata v srce; ta ideja razrušila je prestol postavnim vladarjem na Toskanskem in v Modeni, ta ideja zahtevala je za-se Rim in zahteva za-se, kakor so nas prepričali najnovejši dogodki, tudi Vatikansko ozemlje. Vredno je torej, da si to načelo natančneje ogledamo.

Politični pregled.

V Ljubljani, 5. septembra.

Notranje dežele.

Lahonska nestrpnost. Nemško liberalni listi imajo z Voloskega poročila, da bodo Lahoni ponovili v deželnem zboru lausko predrznost in zopet ovrgli volitev hrvatskega zastopnika dr. Stangerja, ki je bil minolo soboto izvoljen z večino 47 glasov. To je že skrajna predrznost Italijanov, kateri bi vlada morala storiti primeren konec.

stopil na Francoskem v Fontevrault-u v cerkev, kjer je ležalo truplo njegovega očeta Henrika, jela je takoj teči kri iz mrtvečevih ust in iz nosa. Prestrašen radi tega dogodka je Rihard ves skesan vskliknil: „Svojega očeta sem umoril!“

Kot sodni dokaz so vpeljali to sodbo še-le v 16. stoletju. Katoliška cerkev pa se o tem ni nikdar izrazila, zato ta sodba z vero ni v nikaki dotiki. Ljudska vera v to krvavenje kot dokaz krivice pa se je ohranila tu in tam do današnjega dne.

I X. P o v a b i l o p r e d s o d n i s t o l b o ž j i ima svoj vir najbrže v sv. pismu. Časih so namreč oni, ki so bili po nedolžnem v smrt obsojeni, krivičnega sodnika v določenem obroku poklicali pred božji stol. Vzglede o tem čitamo v sv. pismu. David je zaklical kralju Savlu, ki ga je preganjal: „Gospod naj bo sodnik med menoj in med teboj in Gospod naj me maščuje na tebi!“ (I. Kr. 24. 13.) in peti makabejski brat je zaklical med silno muko krvoločnemu kralju Antijohu: „Le počakaj in potrpi in videl bodeš veliko moč božjo, kako bo kaznoval tebe in tvoje potomce!“ (II. Mat. 7. 17.) Kako sta končala svoj tek Savel in Antijoh, znano je vsakemu.

Jako čudno zgodbo imamo v življenji kralja Ferdinanda IV. kastiljskega, ki je dobil radi tega priimek „citatus“ (povabljeni). Dva brata sta bila obdolžena, da sta umorila kraljevega prijatelja. Dasi

Adresa za Strossmayerja. Čestilec Strossmayerjevi v Pragi odpošljejo mu povodom njegove 40letnice, odkar je djakovski biskup, adresu, katero je sestavil Svatopluk Čeh. Zavitek diči Venceljeva krona iz pravih čeških granat.

Čehi in Poljaki. „Dziennik Polski“ piše v članku z naslovom „Mi in Čehi“ med drugimi: Pri nas je razširjena misel, da imajo Čehi iste narodne pravice, kakor jih imamo mi v Galiciji. Dovolj je, če povemo, da je notranji uradni jezik na Češkem še vedno nemški. Imenovani list dalje piše, da se Čehi z vso pravico upirajo spravi, ker bi se odpravili pravico, katere so si priborili z velikim trudom. Ali naj Poljaki odpovedo zvezo s Čehi? Boré se za pravično stvar in vedno smo se mogli ná-nje zanašati, kadar je šlo za poljske koristi. Čemu torej pišejo nekateri poljski listi v nemškem smislu? Vlada pa se ne more premeniti brez Poljakov, ker ti delajo večino. List potem priporoča poljskim politikom, naj ostanejo v zvezi s Čehom, ker bi ti z vso pravico lahko rekli: „Polonica fides, nulla fides.“

Vnanje države.

Rusija. Kakor se poroča iz Peterburga, odložil je za nekaj dni carjevič svoje popotovanje v Azijo in vzhodne dežele. Na pot se bode podal še le 13. oktobra. Carjevič méni neki prej vdeležiti se vojaških vaj v Volhiniji. Ko bodo minile omenjene vaje, spremil bode carja in carico na carsko posestvo Spalo na Poljskem, kjer namerava carska dvojica ostati nekaj dni. Od tu se podá carjevič v spremstvu svojih starišev v Krim, kjer se bode v Sebastopolu ukrcal v ladijo „Spomin na Azov“. Drugi sin ruskega carja, veliki knez Jurij, ki bode spremljal carjeviča na njegovem popotovanju, pričakoval bode svojega brata na zgoraj imenovani ladiji. — Iz Peterburga se poroča, da se namerava ruska vlada pogoditi s Francijo in Italijo zaradi posebnih pogodb z ozirom na prevažanje ruskega žita. Namerava se neki za v Francijo in Italijo namenjeno rusko žito zmanjšati carinska tarifa. S tem bode ruska vlada vsekakor pospešila promet.

Nemčija. Kakor utegne znano biti, namerava nemška vlada preosnovati zistemo o pouku. O pripravah dotične preosnove se poroča, da se bode sošel poseben odbor strokovnjakov v drugi polovici meseca oktobra ter babil s posledicami storjenih preiskav. V ta namen je določilo bogočastno ministerstvo v dotični odbor sedemdeset mož, ki so strokovnjaki v tej zadevi.

Francija. Znano je, kako se zanima Francija za Rusijo. Mej drugim se zanima posebno tudi za rusko vojaštvo. Tako se je vdeleževal vojaških vaj na Ruskem tudi francoski general Boisdeffres, katerega je te dni Carnot sprejel, da mu poroča o izvežbanji in vrlni ruskih čet. Radovedni smo, kako se bode izrazil general Boisdeffres o njih.

Turčija. Kakor zagotavljajo carigradska poročila, pomilostil je sultan povodom svojega vladnega nastopa osemnajst Krečanov, kateri niso bili deležni splošnega pomilostjenja.

Združene države. Iz Novega Jorka se poroča dne 2. t. m.: Včerajšnji delavski praznik se je vršil skoraj povesodi dostojno in slovesno. V Pittsburgu pa so napali ameriški rokodelci vrsto nemških pekov, iztrgali zastavonoscu zastavo ter jo po kratkem boji poteptali z nogami. Ta dogodek je povzročil veliko nejevoljo mejseveroameriški Nemci.

Srednja Amerika. Poročalo se je že ob kratkem, kako je napala hči generala Barrundia ameriškega zastopnika v Guatemali. Iz San Salvadorja se poročajo o tem dogodku naslednje podrobnosti: „General Barrundia, ki je hotel napasti Gua-

temalo z mehikanskih mej, vrnil se je na ladiji v San Salvador. Ko je priplul parnik v San José de Guatemala, zahtevala so guatemalska oblastva, da se jim izroči general. Kapitan omenjenega parnika se ni zmenil za to zahtevo. Toda na povelje Miznerja, zastopnika Združenih držav, izročil je kapitan generala, katerega so po odloku vojaškega sodišča ustrelili. In zato je hotela hči generala z revolverjem v roki maščevati smrt svojega očeta, ko je ustrelila na Miznerja.

Brazilijska. Kakor zatrjuje „Pol. Corr.“, pozvan je dosedanji brazilijski zastopnik na dunajskem dvoru, Mello y Alvim, s svojega mesta ter imenovan za zastopnika v Mehiki. Začasno ga bode nameščal prvi tajnik Lins de Almeida. Napominani brazilijski zastopnik utegne v kratkem zapustiti Dunaj ter iti na svoje novo mesto v Mehiki.

Izvirni dopisi.

Iz Polja, 1. septembra. Marsizomu izmed častitih bralcev „Slovenca“ bode znano, koliko se vidi dandanes pohujšljivih podob med svetom. Sicer se do sedaj take vse graje vredne podobe niso prodajale pri nas med priprostim narodom. Zadnje čase pa se to tudi pri nas godi.

Ni še dolgo, kar se je zgodilo tu v veliki tovarni nekaj, kar je vredno, da se zapiše na čast delalkam v imenovani tovarni.

Neki pobišni prodajalec s podobami prodajal je svoje blago razobešeno pred tovarno. Med svetimi podobami bile pa so tudi nekatere posebno samostanski red sramotilne podobe. Nekatero tovarniške delalke so to videle, bile užaljene radi tega, ter sklenile uničiti te podobe, da bi jih prodajalec ne mogel dalje kazati ljudém. Zbrale so med seboj hitro toliko denarja, kolikor je zahteval prodajalec za podobe, ter so kupile podobe in jih vpricho njega raztrgale.

Dogodbica ta je živa priča, da ljudstvo pri nas še ni popolnoma popačeno ter da še živi verski duh med našimi delalkami. Delalkam v Vevčah pa naj bode s temi vrsticami sporočeno, da so storile s tem činom svojo versko dolžnost. Čeravno jim ni mogoče zatreti in uničiti vseh nesramnih podob, ki jih bodo prodajalci še v prihodnje donášali tu-sém, vendar pokazale so, da zaničujejo vse, kar je nasprotno naši sv. veri.

Vsem častitim bralcem „Slovenca“ ter sploh vsem Slovincem pa naj bode živo priporočeno, da naj nikdar ne kupujejo nikakih podob od vseh onih pobišnih prodajalcev, kateri bodo imeli tudi kako verskemu čutu nasprotno podobo v svoji krošnji. Pokažite vsakateremu takih prodajalcev takoj vrata. Kupujte podobe le od takih, kateri ne razširjajo pohujšanja s podobami med naš narod. Na ta način bode največ koristili stvari. Naj Vam bodo v izgled vrle delalke v papirni tovarni vevški.

Z Dobrne, 4. septembra. (Drobtinice.) Da se topliška dōba pomika svojem koncu, o tem nam vsako leto najprvleje naznanja „zmanjkanje predpoldnevne pošte. Ista od dne 1. septembra odhaja in prihaja samo po jedenkrat, da nam ob drugej uri

sta slovesno zatrjevala in se rotila, da sta nedolžna, dal jih je vendar kralj brez preiskave usmrtiti; bila sta pahna z visokega stolpa. Pred smrtjo pa sta povabila nesrečna brata, še enkrat zatrjuje svojo nedolžnost, neizprosnega kralja v 30. dneh pred božji sodni stol. In res se je kralj trideseti dan zdrav ulegel na posteljo, a nikdar več se ni prebudil.

X. Dvoboj je bil pri starih narodih, vzlasti pri bojevitih Germanih, jako priljubljena božja sodba. Tak boj je boril mladi David z orjaškim in oholim Golijatom. Srednjeveški dvoboji so bili utemeljeni na prepričanji vernega ljudstva, da pravični Bog mora pošteno stvari podeliti zmago. Zato imamo iz one dōbe celó vzglede, da so se duhovniki borili v dvobojih. Za žene ali za one, ki niso bili boja zmožni, borili so se v to izvoljeni borilci, katere so dotičniki izbrali, ali so se sami v to ponudili. Vendar pa so se smele tudi žene z možmi boriti. V tem slučaju je moral stopiti mož kot močnejši v jamo, iz katere se ni smel premakniti. Oborožil se je z debelim kijem. Žena pa je imela v orožje veliko mrežo in v nji debel kamen. S tem je bila mož na obeh straneh jednaka.

Ako se je vršil dvoboj kot božja sodba, morali ste obe stranki slovesno izreči svojo pravdo in potem priseči. Cerkvenih obredov pri tem ni bilo. Časih je borilec duhovnik blagoslovil crožje in ja

izpovedal ter obhajal. Ko pa je cerkev vedno strožje prepovedovala dvoboj, moralo se je to opustiti.

Umevno je samo ob sebi, da so bile z mnogimi božjimi sodbami čestokrat združene vraže in zlorabe, da-si so svetna in cerkvena oblastva skušala to preprečiti. Cerkev je s svojimi vedno strožjimi ukazi največ vplivala, da so te sodbe prenehale. Ako se je morda sem in tja ohranila še kaka stara navada, ki je podobna ordalijam, je to znak surovosti in barbarstva, ki stoji v čudni primeri s sedaj povesodi razširjeno omiko. Pri nekaterih Indijancih, n. pr. še sedaj rabi krokodilska ali tigrova skušnja. Jednega ali več obdolženih ljudi vržejo med zverine, in ako ostanejo nepoškodovani, jim je to znak nedolžnosti. Izvestno je to velika surovost. A jednako surovo in barbarsko je, ako se ljudje, največ iz višjih stanov, ki hočejo biti olikani in omikani, iz same grde, nenasiitljive častihlepnosti, brez vsake verske ideje in iz sramotilnih nagibov pozivajo v dvoboj. Vso svojo čast in poštenost stavijo le v vajeno in ročno bojevanje, vse jim je časih le slepi slučaj. Po takem nazoru bi moral biti najhujši pretepač ali ubijalec h krati najbolj pošten mož; in to je seveda v sedanjih časovnih razmerah, ko vlada občna zmeda in nerazumljenost pojmov, vsakako mogoče.

prepelja, kar se je v Celji nabralo od poldne do poldne.

Imenovanemu vestniku se je letos pridružil drugi. Minola leta je namreč godba svirala še v prvi polovici septembra. Za letos sta bila dva sviralca več. In zavoljo tega, da se niso povzvišali dotični izdajki, zaradi tega je glasba obmolnila že zadnji dan avgusta.

Topličarje z Ogrskega, imenito iz Budapešte, je odpravilo tudi šolsko leto, ki se tam zvršuje dne 30. junija, a začenja dne 1. septembra.

Nekako predčasno se je za vročino dneva prijavil še oznanovalec jeseni, — mrzlo vreme. Isto je odpotilo nekatere topličarje domu, druge pa tudi na kratek čas v toplejših krajih južnih.

Ob vročem poletju je primeroma malo bolnikov. Največ jih je meseca maja in septembra. In ti spadajo navadno med ubožnejše slojeve ljudstva. Da je za te reveže slabo in mrzlo vreme še bolj občutljivo, tega pač ni treba zatajevati.

Gledé osebja topliškega se je letos opravila mala sprememba. Mnogoletni uradnik, g. Brauner, podal se je v pokoj, a na njegovo mesto je prišel g. Rauch.

Pred tremi letmi je deželni zbor dovolil, da se v zavodu priredi vodovod in pa da se zakrije potok pred hišo-zdravilnico. Prvo se je izvedlo vlani, a drugo letos. Sedaj pitno vodo dobivaš lahko ne samo ob potih, ampak tudi po hodnikih v raznih poslopih. Razven tega so letos tik sobane-obednice pritaknili dokaj prostorno verando.

Tudi kopalni red so deloma spremenili. Karte za abonentment veljale so za desetkratno, kopanje a ne več, kakor dozdej, za šest kopelij.

Topliški rajon se razteza ob cesti od farne cerkve okoli deset minut hoda. Tukaj se nahaja tudi Novigrad. Lastnik istega je letos tja privabil več svojih prijateljev. Na podlagi topliškega statuta je vodstvo zavoda od istih zahtevalo plačevanje godbene in zdravstvene takse. In včeraj na razne naslove razposlana številka lista „Gasthaus-Zeitung“ precéj trdo prijema za žilico topliškega ravnatelja ter konča s primerno apelacijo do deželnega odbora. V podobnem položaju je pred nekaterimi letmi bival neki plemič. On je s svojo družino stanoval v hiši, ki je malone pri kraji rajona. Topliško vodstvo je sevéda i od njega zahtevalo predpisano takso. Toda plemenitaš se je branil ter se pritožil, češ, da on ne čuje topliške godbe in ne tepta peska okoli toplice. Deželni odbor je razloge pripoznal opravičnimi ter takso vzpregledal.

Glasovi iz Vrankólja pri Vojniku poročajo, da je tam zjutraj 27. avgusta toča provzročila zdatno škodo. To se mora človeku čudno zdeti, ako se spomni, kako mrzlo da je bilo dotično jutro, ker je zrak ponoči bil ohladil veter in dež. Vihar dne 25. avgusta bil je tudi v naši dolinici precéj silen, ali kvara ni provzročil nikjer, izvzemši to, da je otresil nekoliko sadja.

Z Dunaja, 3. septembra. (Veliki Dunaj. Priprave za deželno-zborske volitve. — Obrtni shod.) Združeni kristijani imajo sedaj na Dunaju in sploh po Nižje-Avstrijskem dela polne roke. Pred vsem jih zanima vprašanje gledé združenja dunajskih predkrajev v Veliki Dunaj. Znano je namreč, da so si združeni kristijani v zadnjih letih prisvojili mnogo tal na Dunaju, da imajo med mestnimi odborniki tretjino svojih poslancev in da je pri obstoječih razmerah upanje trdno, da v dveh, treh letih dobijo večino v mestnem zboru. Tega sevéda so se prestrašili židovski liberalci, zakaj s tem bi bilo konec njih kraljestvu na Dunaju. Vzlasti iz tega namena, da odvrnejo od sebe to grozečo nevarnost, naprosili so nekaj predmestnih županov, da naj prosijo za združenje predkrajev z Dunajem. To so nekateri poslušni župani res storili in tega so se židovski listi poprijeli ter zasnovali silno agitacijo za poveličanje Dunaja, računajoč pri tem vzlasti na velikomestni dunajski ponos. Večina mestnega zastopa je vsprejela vprašanje v pretres ter novi načrt za združitev predkrajev z mestom tako osnovala, da je vzlasti z ozirom na novi volilni red na Velikem Dunaju židovskim liberalcem tudi za prihodnje čase zagotovljena nadvlada. Temu sevéda so se z vsemi močmi uprli združeni kristijani, ki shod za shodom sklicujejo, ljudstvu vprašanje pojasnjujejo in resolucijo sklepajo, da so sicer vsi za združitev, vendar da pod temi pogoji, kakršne stavi novi načrt, nikdar v združenje ne privolijo. Za združitev namreč zahtevajo pogoji, katere je pri shodu zastopnikov mesta in predmestij po-

jasnil dne 2. septembra dr. Luegger, in ki so: 1. da država ne bo združitve uporabila v fiskalične namene, kot molzno kravo; 2. da se posamezne občine ne bodo položaja izkoristile na troške družib občin; 3. da mesto ne bo obloženo z večjimi davki, in 4. da novega statuta nobena stranka ne uporabi v strankarske namene. Ker so kristijani zeló delavni, upati je, da bodo pri tem dosegli svoje namere in židom podrli zadnje upanje za ohranitev nadvlade.

Poleg tega vprašanja pa imajo združeni kristijani mnogo posla s pripravami za deželno-zborske volitve. Po pripravah in shodih sklepati smemo pričakovati, da bodo kristijani pridobili mnogo novih mandatov, in ž njimi vrlih delavnih moči, kakor so n. pr. dr. Luegger, dr. Scheicher, dr. Porzer, A. Trabert, Schnabl in drugi ljudski prijatelji.

Dne 6., 7. in 8. septembra vršil se bo tukaj obrtni shod, za kateri delajo obširne priprave. Židje so napeli vse moči ter lagali po časopisih, da bi shod preprečili, a njih poskusi se jim niso obnesli. Od vseh strani se oglašajo obrtniki k vdeležbi, tako da veliki prostori, ki so bili za shod odločeni, ne bodo množici zadostovali, in pripravljajoči odbor se je potrudil, da dobi za svoj shod še večje prostore. Kdor pozna obrtne obrtne razmere v Avstriji in zlasti na Dunaju, ne bo se čudil ogromni vdeležbi, zakaj vsak kdor stoji na robu propada, oklene se bilke, o kateri upa, da ga reši. O tem zanimivem zborovanju, na katerem se bodo obrtniške žalostne razmere pokazale v pravi luči, sporočim prilično obširneje.

Dnevne novice.

(Volitev v mestih Liburnije.) Kakor smo naznanili, izvoljen je bil dne 30. avgusta v Voloskem v isterski deželni zbor hrvatski kandidat dr. Stanger. Tu volijo vkupe mesta Moščenice, Lovran, Volosko in Kastav. Minolo leto je bil dr. Stanger izvoljen proti dr. Martinolich-u s petimi glasovi večine. Te volitve pa italijanska večina isterskega deželnega zbora ni potrdila. Pri zadnjih volitvah minolo soboto je dr. Stanger dobil v Moščenicah 10 glasov, pomorski kapetan Velusich, kandidat italijanske stranke, 8 glasov. V Lovranu je dobil dr. Stanger 26, Velusich 44 glasov, v Voloskem Stanger 30, Velusich 18, v Kastvu je vseh 51 volilcev glasovalo za dr. Stangerja. Tako je dobil dr. Stanger 117, Velusich 70 glasov. Hrvatski kandidat je bil torej izvoljen z večino 47 glasov. To je lep napredek za hrvatsko stranko v teku enega leta. Italijanska gospoda v Poreču se zopet jezi, a Liburnija se tega ne boji.

(Dopolnilna volitev za mesti Pulj-Vodnjani.) Te dve mesti je v zadnjem zasedanji zastopal v isterskem deželnem zboru c. kr. okr. glavar v Pulju, g. vitez Conti. Proti koncu zasedanja pa ga je italijanska večina poslala domov, češ, da ni postavno izvoljen. Italijanski listi so dolgo časa razpravljali, kdo bode naslednik Contijev. Naposled so našli nekoga puljskega meščana Marinoni-ja, o katerem pišejo vladni listi, da je zmeren Italijan. Tega ne moremo verjeti vladnim časnikom, ker istega Marinonija so toplo priporočali najradikalnejši laški listi. Pridružil se bode gotovo italijanski večini. Volitev sama je bila jako hladna. Od 1280 volilcev jih je glasovalo komaj 252. Slovani v Pulju niso glasovali, istotako ne uradniki vojne mornarice. Eni in drugi so imeli svoje vzroke.

(Premembe pri sodništvu.) Začasno okrožnemu sodišču v Novem Mestu prideleni sodniški pristav g. R. Pollak je kot pristav premeščen v Trebnje; dalje sta premeščena sodniška pristava gosp. Karol Nedved iz Kozjega v Brežice in gosp. dr. Gustav Smolej iz Trebnjega v Maribor na desnem bregu Drave. Za sodniške pristave so imenovani avskultantje gg.: J. Pirker za Velikovec, Karol Grebenc za Črnomelj, Fran Kobler za Kozje in dr. Karol pl. Swiedinek za Velikovec.

(Potrjena postava.) Presvetli cesar je potrdil z Najvišjim odlokom z dne 13. avgusta t. l. naslednji sklep štajerskega deželnega zbora: „Katastralna občina „trg Konjice“ izloči se iz obstoječe politične občine konjiške in ustanovi kot samostojna občina z imenom „trška občina Konjice“. Ostali del sedanje občine, in sicer katastralne občine vas Konjice, Skale in Preloge ostanejo pod imenom „krajna občina okolica konjiška“.

(Kdo je kriv?) Z ozirom na notice v našem listu št. 202. pod naslovom „Malomarnost“ smo prejeli naslednje pojasnilo: Vsa stvar je bila zas-

kana, kakor da bi delavec brezozirno opeko metala s stehe. Žal, da je vojak res ranjen. A kdo je temu kriv? Vojaki so šli na vaje ob 2. uri popoldne ter hitro korakali mimo hiše št. 22 na Karlovškem predmestju, akoravno je bilo ob hiši postavljeno običajno znamenje, namreč dve „ranti“. Delavca na strehi nista mogla videti mimo korakajočih in zato tudi nista ustavila dela, in tako je bilo mogoče, da je kos opeke nesrečno padel vojaku na glavo, kar vsakdo zeló obžaluje. Da so se vojaki potem nekoliko ustavili, je lahko mogoče; ranjeni vojak je stopil iz vrste in peš korakal domov. To je istina, da ga je posestnica omenjene hiše videla oprtanega dalje idočega; posestnica je tudi vso stvar na magistratu pojasnila — tako, kakor je tukaj povedano in se je tudi v resnici zgodilo.

(Shod volilcev.) Bode dne 14. t. m. popoldne v Ljutomeru v prostorih g. Vavpotiča; poročal bode državni poslanec čast. g. dr. Gregorec.

(V Celji) bodo jutri premil. knezoškof mariborski blagoslovili nove zvonove mestne župnijske cerkve.

(Premeščen) je kapelan čast. gosp. Stefan Sakelšek iz Žabnice v Tinje pri Velikovecu.

(Goriško-meransko društvo) v podporo vzbolelim duhovnikom bode, kakor se nam iz odbora piše, meseca oktobra sklicalo občni zbor v Gorico. Na dnevnem redu bode: a) sporočilo o društvenem premoženju; b) izbiranje jednega uda v načelnitvo, oziroma društvenega tajnika; c) predlogi. Kdor bi se zborovanja ne mogel vdeležiti osebno, zamore pooblastiti katerega drugega vdeleževalca.

(Sadjarsko društvo štajersko) je do sadjarjev razposlalo poziv, naj bi se vsaj kolektivno vdeležili razstave v Gradcu, ako bi jim razmere ne dopuščale razstavljati sadja samostalno. Oročja letos po deželi v obče veliko ni, razven tega še je drevje moralo trpeti vsled vetrovja in toče. Vendar sadjarstvenorazstavni odbor upa, da še itak imajo gospodarji toliko sadja, da ga ne bode manjkalo pri razstavi dne 27. septembra do 4. oktobra, rekši, pokazimo vsaj, da mi nismo v stanju samo tožiti, ampak, da zamoremo tudi skupno delovati.

(Iz porotnega sodišča.) Včeraj dopoldne sta sedela na zatožni klopi 29letni Andrej Kovačič iz Obločice in 37letni kovač J. Korošec od sv. Duha zaradi težke telesne poškodbe. Kovačič je obsojen na štiri leta, Korošec pa oproščen. Pri popoldanski obravnavi je bil 24letni Anton Šaju iz Knežaka obsojen na pet let težke ječe zaradi uboja. — Prva obravnava današnjega dne vršila se je proti 22letni Mariji Štupar iz Naclov pri Komendi radi hudodelstva detomora. Zatoženka tají, da bi bila ona namenoma zadušila svoje dne 26. jul. letos rojeno dete ženskega spola, marveč trdi, da se je otrok zadušil. Ker so otroka še-le čez deset dni po smrti izkopali iz kleti, kamor ga je bila zatoženka na dan poroda zakopala, bilo je truplo že precéj razjedeno, ter zdravniki niso mogli najti nikakega sledu nasilnega umora. Sodišče slavilo je porotnikom svoje vprašanje, in sicer je bilo glavno vprašanje radi umora s silo odklonjeno, eventualno vprašanje radi umora vsled zanemarjenja dolžnosti jednoglasno potrjeno. Sodišče obsodilo je zatoženo na 4½ leta težke ječe. — Danes završeno bode zasedanje z dvema obravnavama in sicer prva zoper Janeza Bolka, posestnika v Šmartnem pri Cerkljah radi požiga, druga pa proti Petru Mohorju iz Škofje Loke radi hudodelstva tatvine. Zadnja obravnava imela bi se vršiti že v sredo, a bila pretrgana radi nenavzočnosti jedne priče.

(Občinska volitev.) Na mesto umrlega graščaka g. Ed. Urbančiča je bil včeraj Predvdorom za župana izvoljen njegov bratranec g. J. Urbančič, graščak Podturnom in vrl narodnjak.

(Razpuščeno društvo.) V sredo je naznanil tržaški vladni list „L'Osservatore Triestino“ dekret c. kr. namestništva, s katerim je razpuščeno politično društvo „Il Progresso“ v Trstu. Vzroki nam niso še znani, pač pa si jih lahko mislimo.

(Suša v samoborskem okraju.) „Obzoru“ se poroča, da je vsled suše okolu Samobora uničena koruza, repa, zelje in zelenjava, trtna uš pa je pokončala večji del vinogradov. Ker je to skoraj edini pridelek tega okraja, gotovo bode tam velika beda.

Telegrami.

Celje, 5. septembra. Celjski magistrat prepovedal „Sokolcem“ ustop v Celje v društveni obleki, vsled rekurza namestništvo prepoved ovrгло.

Dunaj, 4. septembra. Dopoldne je naraščajoča voda provzročila strah med prebivalstvom. Od pete ure naprej pa povodenj polagoma pada. Voda je prišla v mnoge kleti. Plovba je preminila, naselbina Kaiser-mühlen je pod vodo. Izliv dunavskega kanala je podoben jezeru. Promet na Franco-Jožefovi železnici je prenehal.

Linc, 4. septembra. Dunava vedno narašča ter že nastopa po stranskih ulicah.

Praga, 4. septembra. Predstava v narodnem češkem gledališču je morala zaostati, ker se je bilo bati za električno razsvetljavo, vsled naraščajoče vode, ki je provzročila po noči mnogo škode. „Bohemia“ in „Prager Zeitung“ niste izišli, ker je zalila voda prostore, kjer stojé stroji.

Praga, 4. septembra. Čez dan je bilo videti mnogo žalostnih prizorov. Ker ni dovolj rešilnih sredstev, je sila zmirom večja. Živež se dovaža v čolnih. Mostovi so vsi zaprti. Podporni odbori se nameravajo osnovati, podpore se delijo. Ko se je sesul Karlov most, utonila sta dva dečka. Na Franco-Jožefovi in na zapadni železnici je promet deloma pretrgan. Pri Trebonji je predrila voda nasip, nevarnost je vedno večja.

Praga, 4. septembra. Strelci dajejo na znanje, da voda vedno narašča in nevarnost vedno bolj preti.

Praga, 4. septembra. Ker je reka izpodnesla tri mostne stebre, podrli se bodo bržkone tudi drugi. Po vodi plava še vedno mnogo hlodov. Prebivalstvo praško je v veliki zadregi. Promet z okolico je popolnoma prenehal. Tisoč in tisoč družin je brez živeža. V nižje ležečem mestu so poslopja pod vodo do prvega nadstropja. Vsi mlini in tovarne ob Moldavi so ustavile delo ter so se morale izprazniti. Francevo nabrežje je še pod vodo. Vinogradi in razstavni prostor so popolnoma z vodo zaliti. Voda je 6 metrov globoka.

Praga, 5. septembra. Ponočna poročila vsled naleta smihovske plevavnice ob Francem veržnem mostu so neutemeljena, ker most ni v nevarnosti, prehod je prost in strah zaradi češkega narodnega gledališča neosnovan. Promet na državni železnici je danes zopet zopet odprt. Pri Veselem je železnični nasip izpodkopen, promet ustavljen. Pri Trbonji stoji voda na mnogih krajih deset metrov visoko, ker se je podrl nasip ribnika. V Pragi se boje na večer povodnji. Cesarski namestnik je od zjutraj na lici nesreče.

Tešín, 5. septembra. Včerajšnja razsvetljava mesta in bakljada je bila sijajna. Pred gradom je pela tudi na tisoče broječa množica narodno himno in klicala cesarju z navdušenjem „hoch“. Cesar je zahvalil z balkona množico za izkazano mu čast.

Pariz, 4. septembra. Iz Calaisa prišel brzovlak je skočil danes po noči s tiru blizu Amiens; ena pri vlaku poslujoča oseba je mrtva, dve drugi osebi ranjeni in sicer jedna težko.

Novi Jork, 4. septembra. Jeandeta, upravitelja podorskega, napal je neki domačin ter ga usmrtil.

Buenos-Ayres, 4. septembra. Senat argentinske republike je sprejel v prvem branji finančne načrte vlade.

Listnica opravištva:

G. M. P. v S.: Jeden goldinar je odveč, pripisal se je za prihodnje leto.

G. F. P. v L.: Tri goldinarje je odveč, vpisali so se vam za drugo leto.

Vremensko sporočilo.

Dan	Čas	Stanje		Veter	Vreme	Mokrine na 24 ur v mm
		zrakomera v mm	toplomera po Celsiusu			
7. u. zjut.		731.0	9.8	sl. jzpad	oblačno	0.50
4. 2. u. pop.		737.9	16.8	sl. svzh.	"	dež
9. u. zveč.		738.5	13.0	"	"	"

Srednja temperatura 13.2°, za 3.1° nad normalom

Dunajska borza.

(Telegrafično poročilo.)

5. septembra.

Papirna renta 5% po 100 gl. (s 16% davka)	88	gld.	05	kr.
Srebrna " 5 1/2 " 100 " " 16%	89	"	45	"
5% avstr. zlata renta, davka prosta	106	"	85	"
Papirna renta, davka prosta	101	"	20	"
Akcije avstr.-ogerske banke	981	"	—	"
Kreditne akcije	309	"	—	"
London	111	"	65	"
Srebro	—	"	—	"
Francoski napoleon.	8	"	89 1/2	"
Cesarski cekini	5	"	36	"
Nemške marke	54	"	75	"

Umrli so:

3. septembra. Ivan Novak, delavčev sin, 7 let, Havptmanca 2, katar v črevih. — Nikolaj Požek, bogoslovec, 26 let, Poljanska cesta 36, jetika.

4. septembra. Janez Rome, delavčev sin, 2 meseca, Kurja vas 16, katar v črevih.

Zahvala.

Velečast. gosp. vikar Anton Domleelj s Črnega Vrha izročil je podpisnemu voditeljstvu nov. lep. „Telurium“ v vrednosti 13 gld. Istotako podaril je blagorodni gosp. Ivan Fatur, trgovec na Rakeku, tukajšnji mladini raznih zvezkov vrednik 20 gld.

Obema veledušnima domorodcema ter prijateljema šole in šolske mladine bodi najiskrenejša zahvala. Bog plati!

Šolsko voditeljstvo v Zagorji na Pivki,
(1) dne 30. avgusta 1890.

Dragotin Česnik.

Služba cerkvenika in organista

v Št. Jurji pri Šmariji na Dolenjskem je izpraznjena, ki se zamore v 14 dneh nastopiti. Prosilci naj se pisмено oglašijo pri župnijskem uradu. Prednost imajo oženjeni. (3-1)

➡ Za dijaka ➡
se išče (1)

stanovanje

pri učitelju, ali kjer sploh možki nadzoruje. Plača se 25 gld. mesečno. Ponudbe pod pod E. L., Sezana

St. 15.511.

Razglas.

(3-3)

V smislu § 6. zakona z dne 23. maja 1873. l. (št. 121 drž. zak.) se naznanja, da bo

prvotni imenik porotnikov

za 1891. l. od 5. do 12. dne septembra t. l. v magistratnem ekspeditu na ogled, ter ga vsakdo lahko pregleda in naznani svoj ugovor.

Porotniškega posla so po § 4. omenjene postave oproščeni:

1. Tisti, ki so že prestopili 60. leto svoje dōbe, za vsegar;
2. udje deželnih zborov, državnega zbora in delegacij za čas zborovanja;

3. osebe, ki niso v dejanski službi, pa so podvržene vojni dolžnosti za ta čas, ko so poklicane k vojaški službi;

4. osebe v službi cesarskega dvora, javni profesorji in učitelji, zdravniki in ranocelci in tako tudi lekarji (apotekarji), ako uradni ali občinski načelnik za-nje potrди, da jih ni moči utrpeti, za sledeče leto;

5. vsak, kdor je prejetemu poklicu v enem porotnem razdobju kot prednji ali namestni porotnik zadostil, do konca prvega prihodnjega leta po pratiki.

Mestni magistrat ljubljanski,

dne 30. avgusta 1890.

Župan: GRASSELLI l. r.

Trgovina z železnino

Albin-a C. Ahčin-a

v Ljubljani, Gledališke ulice št. 8,

priporoča svojo bogato zalogo poljedelskega orodja, posebno plugov, lepo in močno izdelanih po najnižji ceni, plužnih delov, motik, lopat, ameriških gnojnih vil, prav lepo in lahko izdelanih, a poleg tega vendar trpežnih, zobov za brane, žag za na vodo, pil za žage, delov za vodnjake, mesingastih plošč za komate, potem rož, steselcev, ôs, zavornic za vozove, okov za vozé itd., šin za kolesa, podkev, cokel, konjskih žabljev, slokih žag, kôs, srpov, slamoreznih kôs, klepalnega orodja, sekir, cepinov, železnih grabelj. (28-16)

➡ Staro železo, mesing, baker, kositar, cink, svinec kupuje se vedno po najvišjih cenah. ➡

OLJNATE BARVE

v

kositarških pušicah po pol in jeden kilo priporoča najceneje

ADOLF HAUPTMANN,

tovarna oljnatih barv, laka in firneža (88)

semeniško poslopje 6 LJUBLJANA semeniško poslopje 6.